ଏ ପୁସ୍ତକରେ ପ୍ରଣେତାଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ !

କାଳୀକୀର୍ତ୍ତି ଚଉତିଶା

ରଚୟିତା ଏବଂ ପ୍ରକାଶକ

ଶ୍ରୀ [illegible],

ଶିକ୍ଷକ, ଶ୍ରୀ [illegible] ସ୍କୁଲ,

[illegible] [ଗଞ୍ଜାମ]

[illegible]

ମୂଲ୍ୟ ଛଅ ପଇସା

ଉତ୍ସର୍ଗ ପତ୍ର ।

ମାତ ମାହେଶ୍ୱର ! ତୋ' ଏ କୀର୍ତ୍ତି କବତା
ଲକ୍ଷ୍ମିଗଡ଼ ବସୁଧା-ଧବ, ପୁରନ୍ଦର—
ସାହିତ୍ୟିକ, ସରଳ ସଦ୍‌ଗୁଣ-ସବତା—
'ମାହେଶ୍ୱରୀ' ପ୍ରସାଦ ସିଂହ'ଙ୍କ ଶ୍ରୀକର—
କମଳରେ ଉତ୍ସର୍ଗ କରୁଛି ଏ ଦୀନ
ମନାସି ସେ ଅଧିପ ସର୍ବ ଅଭ୍ୟୁଦୟ,
ଯା'ଙ୍କ ନାମେ ତୋ' ଦୂତ 'ପ୍ରସାଦ' ଅସୀନ—
ହୋଇ କରେ ଭୁବନେ ପ୍ରମୋଦ ଉଦୟ ।

ଧରାକୋଟ,
(ଗଞ୍ଜାମ)
ତା ୨୮-୧୧-୧୯୩୧
(କାର୍ତ୍ତିକ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା)

'ଦୀନ ପ୍ରଣେତା' ।

କାଳୀ-କୀର୍ତ୍ତି-ଚଉତିଶା ।

ରାଗ 'କୀରବାଣୀ'-ଅଦ୍ଧ ତାଳ:—

[ସନ୍ଧୁ ! କି ବ୍ରତ କରୁ ବର ପାଇଲୁ ?
ସେବ କେଉଁ ଦେବତାଙ୍କୁ ମନାଇଲୁ ? । ପଦ ।
ସେ ବକୀ ବଇରଙ୍କ ସେବକୀ ପରୁ କରୁ
ନବ କିଶୋରୀ ପଛରେ ବୁଲାଇଲୁ ।୨।]ପ୍ରଦ ।

—୦—

କାଳି ! କପାଳ-ମାଳି ! କ୍ଲେଶ-ହାରଣି !
କର କରୁଣା କୃପିତ ମା ତାରଣି ! ॥ ପଦ ॥
କଲ୍ୟାଣି ଲଭେ ତୋ'ର 'କବଚ' ଉଠେ ମୋ'ର
କଳି-କଲଙ୍କ କଣ୍ଟକ-କାରଣି ।। ୧ ।

—*—

କେଉଁ ଖର୍ପର ହାତରୁ ତୁ ଶିବାନି !
ଖଣ୍ଡା ଖଣ୍ଡକେ ଦଣ୍ଡକେ 'ଦଣ୍ଡ' ହାଣି,

'ଖଦ୍ୟୋତ' ବତ ସାନ-ଘନ ୀତ-ପର୍ଣ୍ଣ ।
'ଖାଦ୍ୟ' ଖଣ୍ଡିଅ ଜୋନ୍ସ ଭବ-ଭାବନ ।। ୬ ।

—ଗଃ—

ଗତ-ଯର-ଯ'ଶ ଗାନ୍ଧାର୍ବ-ଧାରଣି !
ଗଞ୍ଜନା-ଗଣର-ଗରମା-ବାରଣି !
ଗ୍ରହନବଦ୍ଧ ଶତେଷ ଗୁଣ୍ଡକରୁ ଗୁପତେ
ଗିରକେ ! ଗୁଣ-ଗବେଷଣା-କାରଣି ।। ୭ ।

—୦—

ଘାଣ୍ଡ ଚକଟ-ଘଟଣା ନବାଟଣି !
ଘଣ୍ଟ ଘୋଡ଼ାଙ୍କୁ ରଖୁ ଘାଟ-ଦ୍ୱାରଣି !
ଘଟପୂର୍ଣ୍ଣ ମା ଦେଶ୍ଟ ଘୋଡ଼ା ବାଛି ନେଉ;
ଘୋର ଘା... ... ...-ଦଧ୍ୟାପିକା ।। ୮ ।

—୦—

ଙଖିଲ ଅ... ...-ଷିୟାଙ୍କ !
'ଙସ୍ଥଙ୍କ' ... ...ଙ୍କ-ନାଥାଙ୍କ !
ଙ୍ଙୀୟ ... ...'ର 'ଙ୍ୟାସ୍ତ' ଭୂ-ମଣ୍ଡଳର
ଙଶ... ... ...ପ୍ତୁରତେ ।। ୯ ।

—

ଚନ୍ଦ୍ରମୌଳି-ରମଣି ! ଚଣ୍ଡି ! ଭବାନି !
ଚଳ ମାତୃଷ୍ଟୁ ଓ ଚଳିକା ! ମୃଡ଼ାନି !
'ଚଣ୍ଡଘ୍ନା' ଜାଣୁ ବୋଲୁ ଚରଣେ ଚଉ ଦେଲୁଃ
ଚର-ଶ୍ଵକରର ଏକ କସ୍ତାରଣି ।। ୧ ।

— ※ —

ଛନ୍ଦଧର୍ମ୍ମ ନବର ଧନ୍ୟା ଦ୍ୱାରଣି !
ଛେଷ୍ଟ-ଛେଷ୍ଠାର ଛଟପଟ ବାରଣି !
ଛାର ମୋର 'ଦୁରନ୍ତ' ନୁହେ ବା ! ବହୁରଙ୍ଗ
ଛ'ଟନା କୃପାକର କୃପା-କାରଣି ।। ୨ ।

— ※ —

ଜଗଦମ୍ବା ! ଜୀବ-ଜନ୍ମ-ଉଦ୍ଧାରଣି !
ଜଟିଳ ଜଞ୍ଜାଳ ଜାଲ-ନିବାରଣି !
ଜମ୍ବାଳ ଜଡ଼ ଜର ହେବା ମୁଖେ ଜନନ
ଜନନୀ ଗୋ ! ତୁ ଜ୍ୟୋତି-ଜନ୍ମ କାରଣୀ । ୩

— ○ —

ଝାଙ୍କ ଘୁଡ଼ଗଳଣି ଭବେ ଭବାନି !
ଝଟିଭି ମା ! ହେବୁ ତୁ 'ବର-ପ୍ରଦାନୀ',

ଝାଡ଼େ ଝଗଡ଼ ଖୁଣ୍ଟି ଝୁରୁଛ ହା !! ମୁଁ ଝୁଣ୍ଟି!!
ଝିମି ଝିମି ଲାଗୁଛି ବ୍ୟଥା-ଦାରଣି ! । ୯ ।

—○—

ଞରଞ୍ଚ-'ଞବାଣ' ଞଣ୍ଡିଯ୍ କାଶଣି'!
ଞଗ୍ଧ ନଚର ରୁ ନ୍ୟାଯ୍ୟ-ପ୍ରେରଣୀ ।
ଞଷ୍ଟ ଛବି-ଜଣାଣ ଜଭ ଉଦ୍ଦୀପ୍ୟମାନ;
ଞାସ୍ୟନ୍ତି ! ଞବଢ-ଞନ୍ଦା-ବାରଣି ।। ୧୦ ।

—○—

ଟଙ୍କଧର-ନାଗ ! 'ବାର'ବରଷିଣି !
'ଟେଙ୍କ' ଟାଣେ ଅଁ ଡୋ' ଅଯୋଧ୍ୟା-ରୂପିଣି !
ଟୋପେ ଟୋ' ପାଦୋଦକ ମୋ' ମୂର୍ଚ୍ଛା-ମୋଚକ,
ଟପେ ଟାହୁଲି ନାହେଁ ଜଗତ୍ତାରଣି !। ୧୧।

—*—

ଠକ-ମୁଣ୍ଡେ ଟୋ' ଠେଙ୍ଗା ଶ୍ରେୟକାରଣି !
ଠକ୍କ ଜାଣୁ ଠିକଣାରେ ଠାକୁରାଣୀ !
'ଠାବ' କଲୁ ଠିକଣା; 'ନାବ' କରୁଛୁ କଣା !
ଠିଅ କରୁ କେଉଁ ନିର୍ମୂଳ-ଧାରଣି ? । ୧୨ ।

× ✱ ×

ଡରୁଥାଏ ନର ମୁଁ; ତୁ 'ଡର ହାରିଣୀ';
ଡମ୍ବରୁ ବଜାଇ କେତେ ଡାକଇଣି;
ଡକାଡକିରେ ମୋ'ର ନପଡ଼େ କାନେ ତୋ'ର !
ଡମ୍ବରୁ ଧର-'ଡର'-ମନୋହାରିଣୀ ! । ୧୩ ।

—୦—

ଢମାଳି-ଘାଲ ମୁଁ ମୋ' ଢଳ କରଇଣି;
ଢେଉ ତୁଳେ କାନ୍ଦଣେ ଲୁଟିଗଲଣି;
ଢଳ ଢଳେ ମୁଁ ଦେବ! ଢାଳ ଜଳା କି ଦେବ ?
'ଢୁଣ୍ଢା' ବାଜିବ କି ତୋ' ନାମେ ଶାସନ ? । ୧୪

—(*)—

ଅପଣାଙ୍କି ବନ୍ଧୁଜନ କି ଅବଶ୍ୟ ?
'ଅନାଦର ମୋ' ମାଗେ ! 'ଜୀବ-ମରଣ;
ଅପାରି ତୁ କୋଳ୍ପ; ଅନ୍ତଃସ୍ଥ ମୋ' ଧ୍ୟାନ,
ଅପାର ଖେଦ ଅନ୍ତରାଳ-କାରଣ । । ୧୫ ।

—ଃ୦ଃ—

ତନ୍ତ୍ର-ଜଳେ ଯିବ 'ଜୀବ' ଏଥର !
ତକାଇ ତ ତୋ' ପାଖେ ଥକାଇଲଣି;

ତାଳ ମଣ୍ଡଳେ ତାଳ ! ତୋ'ଠାରେ ତାଳ 'ତାଳ'
ତେବେ କି ଦେବୁ ତୁ ତତ୍ତ୍ୱା-ଧାରଣୀ ! ।୧୬

—୦—

ଥର ଥର ଥାନ ମୋ' ଥିଅ; ତା' ଜାଣି,
ଥିର ଥରକ ପାଇଁ ନଦରୁ ଆଣି !
'ଥାପି କଥା' ତଥାପି, ପାତ୍ରୁ ପନ୍ଥ ମା, ଥାପି
ଥାବର ସ୍ଥଳ-ଜେମା ! ସ୍ଥିତି-କାରଣି ! । ୧୭ ।

—୦—

ଦଉଡ଼ ଦେବୀ ! ଦ୍ୱାରେ ଦିନ-ଯାମିନୀ,
'ଦଉଡ଼' ଦେବ ଦ୍ୱାରେ ଏବେ କି ଆଣି ?
ଦେବ-ଦେବ-ଅର୍ଦ୍ଧାଙ୍ଗୀ ! ଦୌର୍ବଲ୍ୟ ଦଅ ଭଙ୍ଗି
ଦୀନହୀନ-ଜନ-ଦୁଃଖ-ବିନାଶିନୀ ! । ୧୮।

—୦—

ଧ୍ୱାନ୍ତ-ଧ୍ୱଂସନ-ଧ୍ୱଜ ତୋ'ର ଧାରଣି !
ଧୀରେ ତୁ ଧର ଧନ୍ୟ-ସ୍ୱର-ଧାରଣୀ ?
ଧରାଧରାଧୀଶ୍ୱର-ଧନ୍ୟା-କନ୍ୟା ଭବର
ଧୂକ୍ଷଣ ଧବ-'ଭବ' ପ୍ରେମ-କାରଣି ! । ୧୯ ।

—୦—

କଗଣ୍ଟ-ନବୀନାଙ୍କ ନତ୍ୟ-ବନ୍ଦନ !
ନତ୍ୟା ! ଝର୍ଗୁଣା ମାତ ନନ୍ଦ-ନନ୍ଦନ !
ନାରସିଂହ ! ବଳେଶି ! ଭବାନ ! ଭୁବନେଶି !
ନନ୍ଦା ! ସୁନନ୍ଦା ! ଚିଦାନନ୍ଦ-ରୂପିଣି ! । ୨୦ ।

— * —

ପୁଣ୍ୟଦା ! ପବିତ୍ରିକା ! ବାଣି ! କଲ୍ୟାଣି !
ପାରବତ ! ପଣ୍ଡିତାଳୟ-ବାସିନ !
ପ୍ରଜ୍ଞା ! ରୌଦ୍ରି ! ଢାମସି ! ପଞ୍ଚସେୟ ଭୂମୁ ବସି
ପଞ୍ଚମା ! 'ପ୍ରଭୁ-ପଞ୍ଚାନନ'-କାମିନ ! । ୨୧ ।

—[୦]—

ଫିରଆଦ ଠୋ'ଠି କର କାତ୍ୟାପୂନ !
ଫଲ ଫସରଫସା ମୁଁ ଲଭଲ୍ଲଣି !
'ଫାଙ୍କଲ୍ମିଁ' ଫେଇବା—ଉପାୟୂ କ ଏ ଶିବା ?
'ଫନା' ରୁ ପାପ୍ବାର-ପାରଦ୍ଧାରଣି ! । ୨୨ ।

— * —

ବଖାଣିଲଣି ବହୁତ ଦୁଃଖ ଅଣି;
ବଳ ବଳ ହୋଇ ବରକ୍ତ କଲିଁ;

'ବଜ୍ର' ଭୁ ପବ୍ୱ ମାଭ । 'ବାଢ଼-ବାନ୍ତ୍ର-ବସନ୍ତ'
ବସ୍ଥବା-'ବଧାବସା' ଜାଣୁ ଯାମିନ ! । ୨୩ ।

—୦—

ଭବାନ ! ଭବାନନ୍ଦା ! ଭୌମି ! ଭ୍ରାବନ !
ଭ୍ରାମା ! ଭୈରବ ! ଭୂଷ୍ୟା ! ଭୁନଭଞ୍ଜିନ !
ଭର୍ଗବ ! ଭଗବଦ ! ଭୁ-ମାଲପରବ୍ରହ୍ମ !
ଭର୍ଗା ! ଭ୍ରାମର ! ବନ୍ୟା ! ଭପା ! ଭାପିନ ! ।୨୪

—୦—

ମଙ୍ଗଳେ ! ମହେଶ-ମହିଷି ! ମାନନ୍ଦ !
ମହୁପାପୁଚ-ମରଞ୍ଜନ ! ମୋହନ !
ମଣ୍ଡିତା ! ମହାଦେବି ! ମହାମୁଦ୍ରା ! ମାଧବ !
ମାଘ୍ରି-ବନ୍ଧ, ମାତୃକା, ମା ମନଟିନ, ୨୫ ।

—୪୦୪—

ଯାଛ, ଯମୁନା, ଜ୍ୱାଳାମୁଖି ! ଯାମିନ !
ଯେତେବେ ଯଭନ କଲ୍ଲ ଦାନ-ଯାମିନୀ,
'ଯାତନା-ଯାଭୁଯାନ' କଲ୍ଲ ବ୍ୟାଧି-ବିଧାନ
ଯୋଗମାୟା, ଗୋ ଜଗନ୍ନାଥ ରୂପିଣୀ ! । ୨୬ ।

ମୃଡସୀ ! ନଳୀନ ଲୋଚନ, ରୁଦ୍ରାଣି !
ସିଂହାସନେଶ୍ୱରି, ଭୁକ୍ତିଦା ! ଜୃମ୍ଭିଣି,
ରତ ରତ ତୋ' ଅଗେ ରଗାଭଦଣି ସ୍ୱଗେ
ସ୍ୱକା ! ସମଭଣ୍ଡି ! ମା ଉପା-ଶୋଧନ ! ୬୭ !

—୦—

ଫେଲସଡ୍ରା-ଟେଲ୍ଲକ-ଲ୍ଲଡେ 'ଟ୍ରୂଦ୍ୱା' ନେଲଲିଏ;
'ଲୂଦ୍ପ-ଲ୍ଲପ୍-ଲପନ' 'ଲୂଦା' କଲଣି;
ଲେହ୍ମବନ୍ଧ ଏଥର ଲେଲଦ୍ୱାନ-ବଷର—
ଲେଷ ଲୋକଙ୍କ ଅଗେ ? ବଣ୍ଟଚୋଟେଣି ! ୬୮

—୦—

ବଣ୍ଟବାସୀର ମା ! ତୁ ଶାନ୍ତ-ପ୍ରେକ୍ଷଣୀ
ଚନ୍ଦ୍ରଭ ବଦାନନ୍ଦାନର ବର୍ଷିଣି !
ବଦ୍ଧଲ-ଚତ୍ର ମୃଣ୍ଡ; 'ଭକମଦାକ' ଭୂଷ
ବନ୍ଦେଲେ ! ଭଲ୍ଲ-ବାମଦେବ-କାଟିନ ! । ୬୯ ।

—୦—

ଶାନ୍ତା ! ଶାଟଦା, ଶୈଳୋଦ୍ଭବା ! ଭବାନ୍ନ !
ଛାକମ୍ବରୀ ! ସ୍ୱନନ୍ଦା ! ଶୁମ୍ଭ-ଘାତକ !

ଶୈଳସୁତା, ଶଙ୍କରୀ ! ଶର୍ବାଣି ! ଶୁଭଙ୍କରି,
ପାପନାଶକର୍ତ୍ରି ଜନାନନ୍ଦ-ଦାୟିନି ! । ୩୦ ।

—○—

ଷଟ୍କର୍ମରତ-ବାଞ୍ଛା-ବସ୍ତ୍ରପୋଷିଣି !
ଷଷ୍ଠି ! ତୁ 'ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର-ନାଶ-'ପ୍ରେଷିଣୀ,
ଷଡ଼ାନନ-ଜନନି ! ଷଡ୍ଗୁଣା ! ଷଡ୍ଭୁଜିନି !
ଷୋଡଶି ! ! ଅମ୍ବା ! ଲମ୍ବା ! ରମ୍ଭା ! ମାନିନି,

—○—

ସର୍ବମଙ୍ଗଳା ! ସନ୍ଧ୍ୟା ! ମା ସନାତନି !
ସୁନ୍ଦରୀ ! ସତୀ ! ସାଧ୍ୱି ! ସତ୍ୟା ! ନନ୍ଦିନି,
ସାତ୍ତ୍ୱିକି ! ସରସ୍ୱତୀ ! ସିଦ୍ଧବିଦ୍ୟା, ଈଶ୍ୱରୀ,
ସର୍ବାଙ୍ଗି ! ସିଦ୍ଧିଦାତ୍ରୀ ! ସୁର-ବନ୍ଦିତା ! ୩୧ ।

—:○:—

ହୈମବତୀ, ହର-ବଲ୍ଲଭା, ଭବାନି,
ହେରମ୍ବ-ଜନନି, ହ୍ରୀ ! ହର୍ଷି, କାତ୍ୟାନି,
'ହରଜା' ଓ 'ବସନ୍ତ' ହୋଇ ଯା' ଅନ୍ତସନ୍ତ —
ଦୁଅନ୍ତି ଯାନେ, ହେଉ ତୁ ହର୍ଷଦାୟିନୀ ।୩୨।

— ❀ —

ଫମା-ଷୀସ୍ଥିତି, ସୁବ୍ଧ-ଜନ-ତାରଣୀ,
'ଷୀଣ'କୁ 'କ୍ଷେମ' ଦେଉ ସୁଧାକାରଣୀ,
ଷୁଦ୍ର 'ଭୁବନେଶ୍ୱର ଏ କଦବଷ୍ଟର'ର
କ୍ଷେମ ହୋ' ଦାତେ ସଦା ଷମାକାରଣୀ ।

—୦—

ସମାପ୍ତ ।

ପ୍ରାଞ୍ଜଳ ଶବ୍ଦାର୍ଥଃ—

—:o:—

(୧) କପାଲ-ମାଳୀ = ମୁଣ୍ଡମାଳାଧାରଣୀ । କଲ୍ୟାଣ = ମଙ୍ଗଳଦାନ; ହିତ ସାଧନା । ଲବେ = ଅଳ୍ପ ହେବ । କବଚ = ସାଞ୍ଜ, (୧) ଖେଦ = ଶୋକ, ବା ଦୁଃଖରୁ । ବିତରୁ = ଦାନ କରୁ । ଖଲ୍ୱସ = ମୁକ୍ତି ଦିବାମା = (ଦୁଃଖ) । ଦଣ୍ଡ = ଶାସ୍ତି; ତାଡନା । ଖଟଦ୍ୟାତ = ଜୁଳୁଜୁଳିଆ ପୋକ । ବଳ = ହଦୃଶ; ପନ୍ନ । ଏଣ୍ଡ = ପଣ୍ଡ । ହର-ଜାୟା = ଶିବ ପ୍ରିୟା । (୩) ଗରଧର = ଧଡ଼ (ଦିଃତଃ) ଗାରଧର-ଧାର =

ଦିବ । ଗାତ୍ରାର୍ଦ୍ଧଧାରିଣୀ=ଅର୍ଦ୍ଧାଙ୍ଗ ଧାରିଣୀ । ଗଙ୍ଗା-ନାଗଣର-ଶରମା -ବାରିଣୀ=ଦୁଃଖସମୁଦ୍ରର ସ୍ୱର୍ଗ-ନାଶିନୀ । ଗ୍ରନ୍ଥନିବନ୍ଧ ଶତେ=ଶତ ସଂଖ୍ୟକ 'ଗ୍ରନ୍ଥ' । ଗ୍ରନ୍ଥ=ଧାର୍ମିକ-ରଜ୍ଜୁ । ଗବେଷଣା=ତତ୍ତ୍ୱନିରୂପଣ ପାଇଁ ଅନ୍ୱେଷଣ । (୪) ଘାଣ୍ଟ ଚକଟ=ଗୋଳମାଳଥ ଘାଟ=ଦୁଃସହ ବିପତ୍ତି; ଗିରିସଙ୍କଟ :ଦୁର୍ଗମ ରାସ୍ତା । ଘଟସ୍ପୃକ=ବିଧାତାର ଉଥଣ । ଘାତ୍ରୁତ=ଆଘାତ ପ୍ରାପ୍ତି । ପୁ-ବାଟ=ଭ୍ରାନ୍ତପଥ । ବିଧାୟିନୀ=ବିଧାନ-କାରିଣୀ । (୫) ନିଖିଳ ଅବନୀ-ନିଦାନ-ବିଧାୟୀ=ସଚରାଚର ଜଗତର ତତ୍ତ୍ୱ ନିରୂପଣକାରିଣୀ । ନିସୃଷ୍ଟ =କର୍ମର ପରମାଣ; ଐଶିକ ନିସୃମ । ମୀଢ ନିଧାମୀ =ମୀଢ ସକଳର ନିର୍ବାରଣକାରିଣୀ । ନିର୍ମିନ୍ତୁ=ନିର୍ମାଣ କରିଅଛୁ । ନୈପୁଣ୍ୟେ=ନିପୁଣତା ବା ପାରଦର୍ଶିତାରେ । ନ୍ୟସ୍ତ=ନିର୍ଭରକରେ । ଅନୁଗ୍ରହ ପ୍ରେରଣୀ=ଅନୁକମ୍ପା ଦାନ କାରିଣୀ । (୬) ଚନ୍ଦ୍ରମୌଳି-ରମଣୀ=ହର-ପ୍ରିୟା । ଚଣ୍ଡୀ (ଶ:ଜ:ବ:) ଭବାନୀ (ଅ:କୋ:) ଚଳମାଉଛନ୍ତ ?=ସ୍ୱର୍ଗ ଜନ୍ମୁଛନ୍ତ ? । ଚଣ୍ଡିକା (ଦୁ:ସ:) ମୃଡ଼ାନୀ=(ଅ:କୋ:)

ଚବସ୍ଥା = ବ୍ୟାଘ୍ରର ପଞ୍ଜାକାର । ନିସ୍ତାରଣୀ = ଉଦ୍ଧା-ରକାରଣୀ । (୭) ଛଦ୍ମଧର୍ମ = କପଟ କର୍ମ । ଧନ୍ଦା-ହୁର୍ଗନ୍ଧ; ଅସଲଟ ଅବସ୍ଥା । ଶ୍ଳେଟ ଶ୍ଳେଟାର = ଷୁଦ୍ର ପଦସ୍ଥାନ ବ୍ୟକ୍ତିର । ଛଟପଟ = କଲବଲ; ବ୍ୟଥା । ଦୁଶନ୍ତ = ଦୁଃଖ । ବଦୂରତ = ବଶେଷତଃ ଦୂରକୁ ପ୍ରସ୍ଥବା । ଛ'ଚନା = ଅତ୍ୟନ୍ତ । (୮) ଜଗଦମ୍ବା = ଜଗଜ୍ଜନନୀ । ଜୀବ-ଜନ୍ତୁ = ସକଳ ପ୍ରାଣୀ । ଜଟିଳ = ଗୋଳମାଳଥା । ଜଞ୍ଜାଳଜାଲ = ସାସାରକ ଅବର୍ଜନା-ସମୂହ । ଜମ୍ବାଲ = ପଙ୍କ । ଜର ଜଡି = ମୁଗ୍ଧ; ସଲବଲ । ଜ୍ୟୋଢ = ତେଜ; ପ୍ରଭା (୯) ଝାଙ୍କ ଝଡଗଲଣି = ମୁଁ ଖୁବ ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଗଲଣି; ଅବସନ୍ନ ହେଲଣି । ଝଟିତ = ଅବଲମ୍ବେ; ଶୀଘ୍ର । ବରପ୍ରଦାନୀ = ବରଦାନକାରଣୀ । ଝାଟେଢ଼ = ବଣରେ । ଝଗଡ଼-ଖଣ୍ଡି = ପଥରୋଧକ 'ବଜ୍ର' ରୂପକ ଖଣ୍ଡି । ଝୁରୁଛୁ = ଦୁଃଖକର କାନ୍ଦୁଛୁ ।

ଝୁଣ୍ଟି = ଗୁଲୁ ଗୁଲୁ ପାଦ ଅଙ୍ଗୁଳିରେ ଅଧ ର ଯାଇ । ଝିମି ଝିମି ଲାଗୁଛୁ = ପାଦରେ ବ୍ୟଥା ଯୋଗୁଁ ରକ୍ତ ଗ୍ଳନ ବନ୍ଦ ହୋଇ ଝମିଗଲା ଭଳି ବୋଧ ହେଉଛୁ । (୧୦) କ୍ଷରଣ = ଅରଣ୍ୟ ଜନ । ନିର୍ବାଣ = ମୁକ୍ତି । ନିର୍ଲିପ୍ତ ବାରୁଣୀ = ସ୍ଥିତ ବାରୁଣୀ । ନଗୀର ନବର-ଶାସ୍ତ୍ର ପ୍ରକୃତିବଶିଷ୍ଟ ଲୋକର । ବସ୍ତୁ = ନସ୍ତାର । ନିଶାଣ = ପତାକା । ନିତ = ପ୍ରତ୍ୟହ । ଉତ୍ପ୍ଳୀପ୍ସମାନ = ଉଡୁଛୁ । ନାବୃଷ୍ଣୀ (ଶ: ଗ: ବ:) । ଜାବଡ଼ ନନାବାରଣୀ = ପ୍ରବଳ ନନା (ଅମବାଦ) ବ ନାଶିନୀ । (୧୧) ମଣ୍ଡଧର ନାସ୍ତ = ଶିବ-ପତ୍ନୀ । ଚଣ୍ଡଧର (ଶ: ତ ବୋ:) । ବନବଟେଏଣୀ = ଅନୁକ୍ରମସମ୍ପନ୍ନ ବର୍ଣ୍ଣନ କରବାରେ ପ୍ରବୀଣା । ଟେକ = ଯଶ । ଟାଏ ଅଁ = ପ୍ରସାଦ; ମହାନ୍ । ମଦେ ଧାରୁପିରୀ = (ଦୁ: ସ: । ଟୋପେ = ବିନ୍ଦୁ ଏ ମାତ୍ର । ପାଦାଦକ = ଚରଣଧୂଆ ଜଳ । ମୁର୍ଖ ମୋଚକ = ମୂର୍ଖ-ପଣ ଅଁଟା ଭଣାକରିବାକୁ ସମର୍ଥ । ଟପେ = ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ

ସ୍ୱବା । ହାହୁଲି = ପରନ୍ଦାସ; ଥକ୍କା । (୧୨) ଠକ-ମୁଣ୍ଡେ = ପ୍ରବଞ୍ଚକ ବ୍ୟକ୍ତିର ମସ୍ତକେ । ଠେଙ୍ଗା = ପ୍ରହାର । ଶ୍ରେୟସ୍କାରିଣୀ = ସୁଖବର୍ଦ୍ଧନକାରିଣୀ । ଦୁଷ୍କାଣ୍ଡ = ପ୍ରତାରକର କାଣ୍ଡ । ଠିକଣାରେ = ଯଥୋଚିତ ପ୍ରକାରେ । ଠାବ = ସ୍ଥାନ । କଲୁ ଠିକଣା = ସଙ୍କଳ୍ପ-କଲୁ; ଯୋଗାଇ ଦେଲୁ । (୧୩) ଡ଼ରୁଥ = ଭୟାର୍ତ୍ତ । ଡ଼ର ହାରିଣୀ = ନିର୍ଭୀକ କରାଇବାକୁ ସମର୍ଥା । ଡ଼ହକ ବକଳେ = ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶୋକାକୁଳିତ-ହୋଇ । ଡ଼ବାଡ଼ବଠା = ଗୁହାରିଆ ପଡ଼ ନିବେଦନ କରିବା ସ୍ଥାନ । ଡ଼ମରୁଧର-ହର-ମନୋହାରିଣୀ = ଡ଼ମରୁ ଧରିଥିବା ଶିବଙ୍କର ପ୍ରିୟତମା ମହିଷୀ । (୧୪) ଢ଼ମାଳ-ମାଳ = ଚିହ୍ନ ସାର ନଥିବା ରଚନା-ବଳୀ । ଢ଼ମ = ଗର୍ବର କାର୍ଯ୍ୟ । ଢ଼େଙ୍ଗ ହୁଙ୍କେ — ଉଚ୍ଚ ବେଦ ପରି ଜାଗାରେ । ନିଃଧଙ୍କେ — ଉଦ୍ଧୃ-ନଥାଇ । ଢୁଙ୍କା — ଖୁବ୍ ଉଚ୍ଚ ଶବ୍ଦକାରୀ ବାଦ୍ୟ-ବିଶେଷ । ମାନମା (ଦୁ-ଯ) । (୧୫) ଥପଙ୍କାରି

– ଦୁର୍ନାମ; ଅପଯଶ । ବନ୍ଦେବବ ଡ ? – ଦେଖିବ ଣି ? । ଅବନୀ – ଭୂଶନ୍ଧନମଣ୍ଡଳୀ । ଅପଯାନ = ଦେବ । ଜୀବ-ଯବନୀ = 'ଜୀବନ' ବା 'ପ୍ରାଣ'ର ପର୍ଦ୍ଦା, ତିରସ୍କରଣୀ; ଯବନିକା । ଅଯାଚଗ – ଅପ୍ରାର୍ଥୀ; ଅନପେକ୍ଷୀ । ଅପରାଧ = ଦୋଷ । ଯୋଉ – ଜନ୍ମଲକରୁ । ଅପାର = ବହୁତ । ଖେଦ – ଦୁଃଖ । ଅପନୋଦକାରଣୀ – ଉପଶମକାରଣୀ । (୧୬) ଉଉତ ବେଗେ – ଶୀଘ୍ରକରବାର ପଥ ଚଞ୍ଚଳ ଗଡିରେ ଜୀବ – ଜୀବନ । ତକାଇ – ଅନୁଷ୍ଠାନ ଅଣାରେ ଅପେକ୍ଷା କର । ଧକାଇଲେଣି – ଧ୍ରୁବ ଅଭ୍ୟାସ ଯୋଗୁଁ ମୁଁ କଷ୍ଟରେ ନିଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ିଲଣି । ଗାଳି – ନିନ୍ଦାବାକ୍ୟ । ଭର୍ତ୍ସନା = ସନ୍ଧ୍ୟାବନ୍ଦା; ନିନ୍ଦା । (୧୭ ଥିର ଥିର = କମ୍ପିତ । ଥାପିକଥା = ସ୍ଥିର ବା ଶାନ୍ତ ହେବା କଥା । ତଥାପି – ତେବେହେଁ; ତଥାପି । ଥାବର ରାଜନେମା – ହିମାଳୟଙ୍କ କନ୍ୟା । [" + + + ସ୍ଥାବର ରାଜକନ୍ୟା" – କୁମାର ସମ୍ଭବ] । ପ୍ରୀସ୍ତ-

କାହଣୀ – ଅପ୍ରିୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପ୍ରେମୀ ହୋନ୍ତି ।
(୧୮) ଦଉଡ଼ = ଧାଇଁ ଧାଇଁ । ନେଉଳ, = ଅଟଣା
ମା ଠାକୁରାଣୀ, । ହ୍ୱାରିକ – ହୋ'ହ୍ୱାରିକ । ଜାନ-
ଯାତ୍ରୀ – ଅଗ୍ରଚର; ଗନ୍ଧୀ । ଦଉଡ଼ ନେଉଳ କି ?
= ବେଳକରେ ଦଉଡ଼ି ବାନ୍ଧି ଆମ୍ଭ ପଡ଼ିଆ କଣ୍ଟକ କି
ହେଲେ ? । ନେଉଳ ନେଉଳ ଅର୍ଦ୍ଧାଙ୍ଗୀ – ଅପ ନେଉଳଙ୍କ
ଅର୍ଦ୍ଧାଙ୍ଗ ନାଶ୍ରୀ । ଦୌର୍ଜନ୍ୟ = ଦୁଷ୍ଟତା । ପାଳିଗ୍ରୀନ
ଜନ – ଅଭିଜ୍ଞ ନାଗାନ । (୧୯) ଧାତ୍ରୀ ଧ୍ୱଂସ ଧନୀ –
ଅନ୍ଧକାର (ପାପାନ୍ଧକାର, ବା ଅଜ୍ଞାନାନ୍ଧକାର)
ବିନାଶ କରି ଜ୍ଞାନ ଦେବା ନିମନ୍ତେ । ଅନ୍ତଃଗ୍ରସ୍ତ-
ହାରିଣୀ – ପୁଣ୍ୟଗୁଣ୍ଠିତା ବିନାଶିନୀ । ଧରାଧରାଧୀଶ୍ୱର
(ଧରାଧର + ଈଶ୍ୱର = ଧରାଧରାଧୀଶ୍ୱର) = ପର୍ବତ
ଶ୍ରେଷ୍ଠ (ହିମାଳୟ) ଧନ୍ୟା କନ୍ୟା = ଅନୁରୂପା କୁମାରୀ ।
ଭବନ = ସଂସାରର । ଧୂର୍ତ୍ତାଣ – ଉଚ୍ଚିଷ୍ଟ କର୍ମ ନିର୍ବାହକ;
ଅଛନ୍ଦ୍ର କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷ । ଭବ – ଶିବ । ପ୍ରେମକାରିଣୀ
– ପ୍ରିୟତମା । (୨୦) ନଗଶ୍ରୀ ନଗନାଙ୍କ । ନଗର-

ବାସିନୀ ସ୍ଥୀଳନଙ୍କର। ନିତ୍ୟବନ୍ଦନୀ – ପ୍ରତ୍ୟହ ଅଗାଧା
ନିର୍ଘୃଣା (ଦୁଃପ) । ନିତ୍ୟା; ଜଗଦ୍‌ବନ୍ଦନୀ ଶ-ଚ-ଛ)
ନାରସିଂହୀ. ବଳେଶୀ, ଭୁବନେଶୀ, ନନ୍ଦା (ଦୁ-ସ.)
ସୁନନ୍ଦା (ଷ-ଋ-ବ । ସଦାନନ୍ଦରୂପିଣୀ (ଦୁ-ସ)
(୨୧) ପଣ୍ଡିତାଳୟବାସିନୀ. ପୂର୍ଣ୍ଣ୍ୟଦା, ପଦ୍ମିକା,
ପ୍ରଜ୍ଞା, ବାଣୀ, କଲ୍ୟାଣୀ- ଦୁଃଖ) । ପାର୍ବତୀ (ଅ.କୋ)
ତାମସୀ (ଶ.ର ବ)। ପଞ୍ଚଦ୍ୟୁ – ଫିନ ଉପରେ ।
ଭ୍ରମୁ – ଭ୍ରମଣକରୁ। ପଞ୍ଚାନନ ଭାମିନୀ – ହର-ପ୍ରିୟା
(୨୨)ଫିରଥାଦ – ଗୁମ୍ଫାରୁ। କାତ୍ୟାୟନୀ (ଅ-କୋ) ।
ଫସରଫସା ଫଳ – ବ୍ୟର୍ଥ ବା ନଷ୍ଟପ୍ରୟୋଜନ ଲାଭପ୍ରାପ୍ତି।
ଫାଟଳମି – ଧୃଷ୍ଟତା । ଫେଇବା – ଖାଟିବା;
ବାହାର କଢିବା। ଫନ୍ଦା – ଅଶ୍ୱସ୍ତୁ । ପାରବାର-
ପାରକାରଣୀ – ମହାସମୁଦ୍ରରୁ ପାର କରିବାରେ
ସମର୍ଥା। (୨୩) ବଖାଣିଲଣି – କହୁଲଣି। ବଳ'
ଦ୍ୱୋଇ – ବେଶି ଗୁଡ଼ାଏ କହି। ଭରକି – ଦମ୍ଭିଣ
ବାଉ-ବାନ୍ତ – ବିଲେଘ ରେଂ; ହଇକା । ବସନ୍ତ

– 'ବସନ୍ତ' ରୋଗ । ବଧିବା-ବଧା ବମା – ନାଶ-
କରିବା ଥାନ ଜାଣି ମାଡ଼ ଦେବା ଉପାୟ । ଯାମିନୀ
– (ଦୁ-ସ) । (୧୪) ଭବାନୀ, ଭୌମୀ, ଭୂଷ୍ୟା,
ଭଗବତୀ, ନୀଳସରସ୍ୱତୀ, ବନ୍ଦ୍ୟା, ତପା, ତାପିନୀ
(ଦୁ-ମ) । ଭୈରବୀ = (ଅ-ଦେ) । ସ୍ୱାମୀ, ସ୍ୱର୍ଗସ୍ୱା,
ସ୍ୱ,ମସ୍ତୀ, (ଶ-ର-ବ) । ଭ୍ରମଭଞ୍ଜନୀ – ଭ୍ରାନ୍ତିସକଳ
ଭାଙ୍ଗିବାକୁ ସମର୍ଥା । (୧୫) ମଙ୍ଗଳେ । = ଅଗୋ
ମା ମଙ୍ଗଳା, । ମହେଶ-ମହିଷୀ – ମହାଦେବଙ୍କ
ପାଟ ମହାଦେଈ । ମାନନୀ, ମୋହିନୀ ମଣ୍ଡିତା,
ମହାମୁଦ୍ରା, ମାତୃକା, ମାଧୁବତୀ, ମନସ୍ୱିନୀ (ଦୁ-ଶ)
ମଙ୍ଗଳା, ମହିଷାସୁରମର୍ଦ୍ଦନୀ, ମହାଦେବୀ, ମାଧବୀ
(ଶ:ର:ବ:) । (୧୬) ଯମୁନା (ଶ:ତ-ବୋ:)-
ଜ୍ୱାଳାମୁଖୀ, ଯନ୍ତ୍ରୀ, ଯାମିନୀ, ଜଗନ୍ନାଥ ରୂପିଣୀ (ଦୁ:ନ:)
ଦିନ-ଯାମିନୀ – ଅହୋରାତ୍ର । ସାଧନା-ସାଭୂଧାନ –
'ପୀଡା'ରୂପକ ରାକ୍ଷସ । କଲ୍ପ ବ୍ୟାଧି--ଉଧାନ –
ପୀଡାର ଯନ୍ତ୍ରଣା ଦୂର୍ବିକଳ୍ପ । (୧୭)ରାପେଶ୍ୱରୀ, ରାଜୀବ

ଲେଚନ୍ନ, ଗର୍ଜନ୍ନକେଶ୍ୱ, ରୁକ୍ମିଡା, ଲୁମ୍ବିଣୀ ନାକା (ବୃ:ସ:) । ରୁଦ୍ରାଣୀ । (ଖ:କୋ) । ଲଗାଲକ୍ଷ୍ମଣି – ସ୍ତୀଗାନ୍ଦିତା କରନ୍ତି । ଉଦ୍ଧାରେଷୋଘନ୍ନ – ବସୁନ୍ଧରୀ-ପୃଷ୍ଠରେ ଯୋଗ୍ୟବନ୍ତ । (୧୮) । ଲେଖନ୍ତା-କୋକନ୍ଦ = ନାୟକ ଲୋକଙ୍କ ଚିତ୍ତଗୋଳାପ ଖାଇବାକୁ ଭଦ୍ରା । ପୁଷ୍ପାଚେଲନ୍ତି – ଶ୍ରଦ୍ଧେୟଙ୍କ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତି । ଲୁବ୍ଧ ପ୍ରେମ ଲପନ – ଯୋଗ ଲୋଚକ ଲଗା ହେବା ମୁଖ । ଲୁଣ୍ଠା କରନ୍ତି – ଲୁଣ୍ଠା ଗୋପନ ପେଟା ଖୋଲି ଗିବାକୁ ଧର ପ୍ରସ୍ତୁତଥାଏ, ମୁଁ ତଥ: ଯୋଗିକି ପୂର୍ବରୁ ଦେଖାଇବାକୁ ସଙ୍କୋଚ ଅନୁଭବ କରୁନାହିଁ । ଏଥର – ଏ ଉତ୍ତରୁ । ଲେଲଦାନ ବସନ ଲେଶ – ସର୍ପ ବସନ୍ତ ହିକ୍କ ଏ । କେହିବଳ ? – ଗୃହ ଖାଇବକ ? କେଉଁନଙ୍କ ଥା ଗ = ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଭାବରେ; କାନ୍ଦନ୍ତି ସମସ୍ତରେ । ବଣଚୋରିଣୀ – ସମାଧର ମନନ୍ଧ୍ୟାନଦାନକାରିଣୀ । (୧୯) ଶାନ୍ତ୍ରବ୍ରଷିଣୀ – ସୂକ୍ଷ୍ମ ସ୍ପୃହଣୀୟ ପ୍ରେରଣା-

କାରଣୀ । ବଦାନ୍ୟତା = ଦାନଶୀଳତା । ବର ବର୍ଣ୍ଣିନୀ = ବର ବର୍ଣ୍ଣନ କରନ୍ତି ଯେ । ତୋୟଯୋଷୀ = ଜଳପ୍ରାଣୀ । ଅବ୍ୟାହତ = ଅପ୍ରତିହତ । ଅନ୍ନଦାତା = ଅନ୍ନଦାନକାରଣୀ । କମଳେ, — ଅଗୋ ମା କମଳା, । କମଳା (ଶଃସ୍ତୋଃ । ବାମଦେବ-କାମିନୀ = ହରପ୍ରିୟା । (୩୦) ଖ୍ୟାତା (ଦ୍ଵଃପଃ) । ସାରଦା, ସୁଖଦା, ଶୁଭଦାୟିନୀ, ନୈଳଧସ୍ଵ, ଷଷ୍ଠକଶ୍ର (ଶଃରଃବଃ । ଶୈଳୋଦ୍ଭବା = ପର୍ବତରୁ ଉଦ୍ଭବ (ଉତ୍ପତ୍ତି) ଯାହାଙ୍କର । ଶଙ୍କରସ୍ୱା, ଶଙ୍କସ୍ୱା, ଶର୍ବାଣୀ (ଶଃ ବଃ ବୋଃ) ଶାସନାଦର୍ଶେ = ଅଧୀନ ରୂପେ ରଖିବା' ଆଦର୍ଶ କାର୍ଯ୍ୟରେ । (୩୧) ଷଟ୍‌କର୍ମିରତ ବଙ୍ଗ ବିପ୍ର ପୋଷିଣୀ = 'ଷଟ୍‌କର୍ମ' କୁଶଳ, ବୈଦିକ ବ୍ରାହ୍ମଣ ରକ୍ଷାକାରଣୀ (ଷଟ୍‌କର୍ମ — ଶାସ୍ତ୍ର, ବଣୀବନ୍ଧନୀ, ଉଚ୍ଚାଟନ, ସ୍ତମ୍ଭନ, ବିଦ୍ୱେଷ ଏବଂ ମାରଣ ଏହି ଛ' ତାନ୍ତ୍ରିକ କର୍ମ; ବା — ଯଜନ, ଯାଜନ, ଅଧ୍ୟୟନ ଅଧ୍ୟାପନ, ଦାନ ଏବଂ ପ୍ରତିଗ୍ରହ — ଏହି ଛ' ପ୍ରକାର

ବର୍ଣ୍ଣ ସାଧନାରେ କୁଶଳୀ) । ଷଷ୍ଠୀ, ଲମ୍ବା, ରମ୍ଭା (ଶ-କ-ବ) । ଅମ୍ବା (ଅ-ଦେ) । ଷୋଡଶୀ (ଶ-ଡ-ବୋ) । ଷଡଯନ୍ତ୍ର ନାଶ ପ୍ରେରିତା — କପଟାଚରଣର ବିନାଶ ପେଷଣ ସମର୍ଥା । ଷଡାନନ ଜନନୀ = କାର୍ତ୍ତିକେୟ ମାତା । ଷଡ୍‌ଗୁଣା = ସନ୍ଧି, ବିଗ୍ରହ, ଦ୍ୱୈଧ, ଆଶ୍ରୟ, ଯାନ, ଆସନ — ଏହି ଛ'ଟା ଗୁଣ ଯାଙ୍କର ଥାଏ । ଷଡ୍‌ଦର୍ଶନୀ = ମୀମାଂସା, ବେଦାନ୍ତ ସାଂଖ୍ୟ, ପାତାଞ୍ଜଳ, ନ୍ୟାୟ, ବୈଶେଷିକ- ଏହି ସକଳ ଶାସ୍ତ୍ରବ୍ୟୁତ୍ପନ୍ନା । (୩୨) ସର୍ବମଙ୍ଗଳା (ଅ-ବୋ) ସନ୍ଧ୍ୟା, ସନାତନୀ, ସୁନନ୍ଦା, ସାଧ୍ୱୀ, ସତ୍ୟା, ନନ୍ଦନୀ, ସର୍ବସ୍ତୁତା, ବିଶ୍ୱବନ୍ଦ୍ୟା, ଶଶୀଖା, ସର୍ବାଙ୍ଗୀ (ଦୁ-ସ) ସତୀ, ସାତ୍ତ୍ୱିକୀ, ସିଦ୍ଧରଥା (ଶ-ଗ-ବ) । ସୁର ବନ୍ଦିନୀ = ଦେବଗଣ ପୂଜ୍ୟା । (୩୩) ହୈମବତୀ = (ଅ-କୋ) । ହରବଲ୍ଲଭା = (ଦୁ-ସ) । ହେରମ୍ବ = ଗଣେଶ । ହେରମ୍ବ ଜନନୀ, ହ୍ରୀଂ (ଶ-ତ-ବ) ହ୍ରୀଂ [କୋଷ] - ଋଗ୍ବେଦ ଅଟେ 'ହ୍ରୀଂ' = ଏ ଲକ୍ଷିତା

ସ୍ଥିତନ୍ତି; ବା ଏ 'ଲକ୍ଷ୍ମୀ' ସ୍ୱରୂପା ଅଟନ୍ତି – ['ଚଣ୍ଡୀ'
ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟଃ – "ଯା ଦେବୀ ସର୍ବ ଭୂତେଷୁ 'ଲକ୍ଷ୍ମୀ'
ରୂପେଣ ସଂସ୍ଥିତା" । କାନ୍ତାର (ପାଃ ନ୍ୱଃ ପଃ ପର୍ବଃ)
ଦଉଡ଼ା = ବାତବାତ୍ୟା ବେଗ । ଦନ୍ତସନ୍ତ = କଲ୍‌ବଲ;
ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ ସ୍ଥାନେ – ସ୍ଥାନ ସ୍ଥାନେ. ଅଦୃଷ୍ଟସ୍ଥିତ ବା-
ସ୍ୱଭାବ । (୩୦) ସମ୍ପା-ସୀଗ୍ରନ୍ଥି । = ସମ୍ପାସାଗର ।
ଶୁଦ୍ଧ ଜଳ ଧାରଣୀ – ଦୁଃଖୋଦ୍ଭବ ଜନ ରକ୍ଷିଣୀ ।
ଶୀର୍ଣ୍ଣ = ଦୁର୍ବଳ । କ୍ଷେମ = ମଙ୍ଗଳ, ବା କଲ୍ୟାଣ ।
କ୍ଷୁଧା ଦାରଣୀ = ଉପବାସର ବାଧା ଉପଶମନ-
କାରିଣୀ ।

ଅସିକା ଶ୍ରୀ କିଶୋରଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରେସରେ
ଶ୍ରୀ ରଙ୍ଗନାଥ ଦାସଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମୁଦ୍ରିତ ।

—:0:—

ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

(୧) ଶିକ୍ଷ-ଚିନ୍ତ (୧ ମ ଭାଗ)-ମୂଲ୍ୟ ପାଞ୍ଚ ଅଣା ଛାତ୍ର ଗରିବ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ଅର୍ଦ୍ଧ ମୂଲ୍ୟରେ ଦିଆ-ଯାଏ । [ଉତ୍କଳର ବଡ଼ ବଡ଼ ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ମୁଖରେ ବହୁବାର ପ୍ରଶଂସିତ ।]

(୨) ଜଗା କଳଙ୍କ-ଦୁଇ ପଇସା (୩) ଉଜଡା ନାଟ-ଏକ ଅଣା-(୪) ଅମୃତ-ଅଭିଧାନ ଏକଅଣା— (୫) ଶଗଣିଆ ଗୀତ ଦୁଇ ପଇସା-(୬) ଅଷ୍ଟା-ମହାଯୋଗ ଗୀତ-ଏକ ପଇସା (୭) ନାଗ ମହାରାଜ ଏକ ପଇସା (୮) ପଦ୍ୟସୁଧା ଏକ ଅଣା (୯) ଶ୍ରୀ ହରିହର ଚଉତିଶା ଦୁଇ ଅଣା ।

(10) Dearest Diamonds (Part I) 3 annas (The name of the book speaks its Value) (୧୧) ଶ୍ରୀ ମୃତ୍ୟୁ ମଦନ ନାଟ-(ଗୀତାନବାଦ) ଏକ ଅଣା (୧୨) ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣ ଉଦ୍ୟାନ-ତିନି ପଇସା ।

ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ:— ଶ୍ରୀ ଭୁବନେଶ୍ୱର ମିଶ୍ର କବିବଲ୍ଲଭ
ଡିଷ୍ଟ, ଧରାକୋଟ, (ଗଞ୍ଜାମ).